WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ETYKI

Klasy I–VIII szkoły podstawowej

Zasady ogólne

Na lekcjach etyki ocenie podlegają przede wszystkim: aktywność ucznia, zaangażowanie w proces uczenia się, umiejętność refleksji nad problemami etycznymi, wypowiadania własnego zdania i jego uzasadniania, udział w rozmowie i dyskusji, współpraca z innymi, analiza tekstów oraz wykonywanie zadań indywidualnych i grupowych.

Na lekcjach etyki **nie przewiduje się sprawdzianów ani kartkówek**. Wiedza i umiejętności ucznia są rozpoznawane przede wszystkim poprzez jego bieżącą pracę podczas zajęć, wypowiedzi, dyskusje, analizę tekstów, zadania indywidualne i grupowe oraz prowadzenie zeszytu.

Oceniając ucznia, nauczyciel bierze pod uwagę jego możliwości psychofizyczne, indywidualne tempo pracy, zaangażowanie, postępy oraz dostosowania wynikające z rozpoznanych specjalnych potrzeb edukacyjnych.

KLASA I

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie formułuje własne opinie dotyczące dobra, zła, szacunku i odpowiedzialności;
- uzasadnia swoje zdanie prostymi argumentami;
- aktywnie uczestniczy w rozmowach i działaniach grupowych;
- rozpoznaje wartości i postawy moralne w sytuacjach codziennych i opowiadaniach;
- stosuje poznane zasady w proponowanych sytuacjach.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe wartości i postawy;
- wyjaśnia własnymi słowami, dlaczego określone zachowanie jest dobre lub niewłaściwe;
- wypowiada własne zdanie i potrafi je krótko uzasadnić;
- współpracuje z grupą;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe wartości i zasady;
- wskazuje właściwe i niewłaściwe zachowania;
- wypowiada się na omawiane tematy;
- wykonuje większość powierzonych zadań;
- współpracuje z innymi.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje niektóre poznane wartości i zasady;
- wskazuje przykłady dobrego i niewłaściwego zachowania;
- uczestniczy w rozmowie po zachęcie nauczyciela;
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia i wartości przy pomocy nauczyciela;
- podejmuje próby wypowiadania się;
- wykonuje proste zadania przy wsparciu nauczyciela;
- uczestniczy w zajęciach w podstawowym zakresie.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie podejmuje prób uczestniczenia w zajęciach i wykonywania zadań mimo udzielanego wsparcia;
- nie rozpoznaje podstawowych treści omawianych podczas zajęć w stopniu umożliwiającym dalszą pracę.

KLASA II

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- formułuje własne oceny dotyczące zachowania i sytuacji moralnych;
- uzasadnia swoje stanowisko;
- dostrzega konsekwencje podejmowanych decyzji;
- porównuje różne sposoby postępowania;
- aktywnie współpracuje i wnosi własne pomysły;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie podstawowych wartości;
- analizuje proste sytuacje moralne;
- formułuje własne zdanie;
- uzasadnia swój wybór;
- aktywnie uczestniczy w dyskusji i pracy grupowej;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- rozpoznaje wartości i zasady w omawianych sytuacjach;
- wyjaśnia swoje stanowisko;
- wskazuje konsekwencje zachowania;
- uczestniczy w dyskusji;
- wykonuje zadania indywidualne i grupowe.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe wartości;
- wskazuje właściwe zachowania;
- udziela odpowiedzi na proste pytania;
- wykonuje zadania według wskazówek.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje podstawowe pojęcia;
- podejmuje próby wypowiadania się;
- wykonuje proste zadania z pomocą.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń nie podejmuje pracy i nie osiąga podstawowych efektów kształcenia mimo udzielonego wsparcia.

KLASA III

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie analizuje sytuacje związane z wartościami i wyborami moralnymi;
- formułuje i uzasadnia własne stanowisko;
- porównuje różne sposoby rozwiązania problemu;
- dostrzega konsekwencje decyzji dla siebie i innych;
- aktywnie uczestniczy w dyskusjach i pracy zespołowej;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- wyjaśnia podstawowe pojęcia etyczne;
- analizuje proste sytuacje moralne;
- formułuje własne sądy i uzasadnia je;
- rozpoznaje wartości i konsekwencje działań;
- współpracuje podczas pracy grupowej;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- rozpoznaje i wyjaśnia podstawowe wartości;
- wskazuje dobro i zło w omawianych sytuacjach;
- formułuje własne zdanie;
- wskazuje konsekwencje zachowania;
- uczestniczy w pracy indywidualnej i grupowej.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe wartości i zasady;
- wskazuje właściwe zachowania;
- udziela odpowiedzi na pytania dotyczące omawianych treści;
- wykonuje proste zadania.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje podstawowe treści;
- podejmuje próby wypowiedzi;
- wykonuje zadania wymagające podstawowych umiejętności.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń nie podejmuje pracy i nie osiąga podstawowych efektów kształcenia mimo pomocy nauczyciela.

KLASA IV

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- charakteryzuje podstawowe pojęcia i problemy etyczne;
- analizuje sytuacje moralne i rozpoznaje występujące w nich wartości, motywy oraz konsekwencje działań;
- formułuje i uzasadnia własne stanowisko;
- porównuje różne stanowiska i dostrzega ich mocne oraz słabe strony;
- samodzielnie formułuje pytania etyczne;
- aktywnie i kulturalnie dyskutuje;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- wyjaśnia i stosuje podstawowe pojęcia etyczne;
- analizuje przedstawione problemy moralne;
- formułuje i uzasadnia własne sądy;
- rozpoznaje wartości, motywy i konsekwencje działań;
- uczestniczy w dyskusji i potrafi odnieść się do wypowiedzi innych;
- aktywnie współpracuje w grupie;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- rozpoznaje i wyjaśnia podstawowe pojęcia;
- analizuje proste sytuacje moralne;
- formułuje własne stanowisko;
- podaje argumenty na jego poparcie;
- uczestniczy w dyskusji;
- wykonuje zadania indywidualne i grupowe.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia i wartości;

- opisuje omawiane sytuacje moralne;
- wskazuje dobro i zło w prostych przykładach;
- udziela odpowiedzi na pytania;
- wykonuje zadania według wskazówek.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje podstawowe pojęcia;
- odtwarza najważniejsze informacje;
- podejmuje próby formułowania własnych wypowiedzi;
- wykonuje proste zadania przy wsparciu nauczyciela.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych dla etyki oraz nie podejmuje pracy mimo udzielanego wsparcia.

KLASA V

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- analizuje problemy i dylematy etyczne;
- interpretuje poznane teksty o charakterze etycznym i filozoficznym;
- porównuje różne stanowiska;
- formułuje, argumentuje i broni własnego stanowiska, respektując stanowiska innych;
- samodzielnie formułuje pytania i problemy etyczne;
- aktywnie inicjuje dyskusję i pracę zespołową;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- wyjaśnia i stosuje pojęcia etyczne;
- analizuje problemy moralne;
- interpretuje krótkie teksty filozoficzne i etyczne;
- formułuje i uzasadnia własne stanowisko;
- porównuje różne sposoby rozwiązania problemu;
- aktywnie uczestniczy w dyskusjach;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia podstawowe pojęcia;
- analizuje proste problemy etyczne;
- odczytuje główną myśl tekstu;
- formułuje własne stanowisko i podaje jego uzasadnienie;
- uczestniczy w dyskusjach i pracy grupowej.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje i wyjaśnia podstawowe pojęcia;
- odczytuje główną myśl prostego tekstu;
- wskazuje problem etyczny;
- formułuje prostą opinię;
- wykonuje zadania z wykorzystaniem wskazówek.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia;
- odtwarza najważniejsze informacje;
- przy pomocy nauczyciela wskazuje problem etyczny;
- podejmuje próby wypowiadania się i wykonywania zadań.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności oraz nie podejmuje pracy mimo pomocy nauczyciela.

KLASA VI

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- analizuje i interpretuje problemy moralne;
- analizuje argumenty przedstawione w tekstach filozoficznych i etycznych;
- porównuje i ocenia różne stanowiska etyczne;
- samodzielnie formułuje problemy i pytania filozoficzne;
- argumentuje własne stanowisko i odnosi się rzeczowo do argumentów innych osób;
- aktywnie organizuje i współtworzy pracę grupy;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- charakteryzuje podstawowe stanowiska i pojęcia etyczne;
- analizuje i interpretuje krótkie teksty filozoficzne;
- formułuje problemy etyczne;
- argumentuje własne stanowisko;
- porównuje różne odpowiedzi na problem moralny;
- kulturalnie dyskutuje i odnosi się do argumentów innych;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia i stosuje poznane pojęcia;
- analizuje prosty tekst etyczny;
- wskazuje problem i argumenty przedstawione w tekście;
- formułuje i uzasadnia własną opinię;
- uczestniczy w dyskusji.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia i stanowiska;
- wskazuje główną myśl tekstu;
- opisuje omawiany problem;
- formułuje prostą opinię;
- wykonuje zadania według wskazówek.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje podstawowe pojęcia;
- odtwarza najważniejsze informacje;
- wskazuje podstawowy problem etyczny;
- podejmuje próby analizy tekstu i wypowiedzi.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności oraz nie podejmuje pracy mimo udzielonego wsparcia.

KLASA VII

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie analizuje i interpretuje problemy etyczne i filozoficzne;
- porównuje, ocenia i wartościuje różne stanowiska;
- analizuje argumentację zawartą w tekstach;
- formułuje własne problemy i pytania filozoficzne;
- buduje spójną argumentację i broni swojego stanowiska;
- krytycznie odnosi się do argumentów, zachowując szacunek dla innych poglądów;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje i interpretuje teksty o charakterze etycznym i filozoficznym;
- porównuje stanowiska i sposoby rozwiązania problemów;
- formułuje własne sądy i uzasadnia je argumentami;
- rozpoznaje argumenty i kontrargumenty;
- aktywnie uczestniczy w dyskusjach;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia i stosuje pojęcia etyczne;
- analizuje tekst i wskazuje jego główny problem;
- rozpoznaje podstawowe argumenty;
- formułuje i uzasadnia własne stanowisko;
- uczestniczy w dyskusji i współpracuje w grupie.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia i problemy;
- odczytuje główną myśl tekstu;
- wskazuje podstawowe argumenty;
- formułuje prostą opinię;
- wykonuje zadania z pomocą lub według wskazówek.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia;
- przy pomocy nauczyciela wskazuje problem omawiany na zajęciach;
- odtwarza podstawowe informacje;
- podejmuje próby wypowiadania się i analizy tekstu.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności oraz nie podejmuje pracy mimo udzielonego wsparcia.

KLASA VIII

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie analizuje, interpretuje i ocenia problemy etyczne i filozoficzne;
- porównuje i ocenia różne stanowiska oraz argumentacje;
- formułuje samodzielne pytania i problemy filozoficzne;
- tworzy spójną, logiczną argumentację;
- broni własnego stanowiska i rzeczowo odnosi się do argumentów innych osób;
- łączy poznane idee etyczne z problemami współczesnego świata i własnym doświadczeniem;
- aktywnie i odpowiedzialnie współtworzy pracę grupy;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje i interpretuje teksty filozoficzne i etyczne;
- porównuje różne stanowiska;
- ocenia przedstawione argumenty;
- formułuje i uzasadnia własne stanowisko;
- rozpoznaje problemy i dylematy moralne współczesnego świata;
- aktywnie uczestniczy w dyskusji i pracy grupowej;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia i stosuje poznane pojęcia;
- analizuje teksty i problemy etyczne;
- rozpoznaje stanowiska i argumenty;
- formułuje i uzasadnia własną opinię;
- uczestniczy w dyskusjach;
- współpracuje z innymi podczas wykonywania zadań.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia, problemy i stanowiska;
- wskazuje główną myśl tekstu;
- opisuje podstawowy problem etyczny;

- formułuje prostą opinię;
- wykonuje zadania według wskazówek.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje podstawowe pojęcia;
- odtwarza podstawowe informacje;
- wskazuje omawiany problem;
- podejmuje próby analizy tekstu i udziału w dyskusji;
- wykonuje podstawowe zadania przy wsparciu.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danego etapu edukacyjnego oraz nie podejmuje pracy mimo udzielanego wsparcia.